

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Še pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem obilavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravišškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Sijajna zmaga S. L. S.

Med politiskimi boji in zmagami S. L. S. na Kranjskem spada pač med najsijajnejše izvolitev našega kandidata deželni poslanec kranjskim pri nadomestnih volitvah za kranjski deželni zbor v kmečki skupini sodni okraj Idrija in Vipava. Kandidat S. L. S. Bogomir Perharc je dobil 795, liberalni kandidat Gruden pa le 119 glasov. Liberalna strahovlada in moč v tem vol. okraju je popolnoma strta. Saj pride na enega liberalnega nad šest naših volivcev. Glasovi, ki jih je dobil Gruden, se popolnoma izgube in potope v številu glasov, ki jih je dobil kandidat S. L. S. Bogomir Perharc. Naša zmaga dokazuje, da ljudstvo trdno zaupa S. L. S. in da so liberalci popolnoma izgubili zaupanje med ljudstvom.

Zmaga S. L. S. je pa še večjega pomena, ako upoštevamo dejstvo, da ni še tako dolgo, ko je pripadal volivni okraj Vipava-Idrija posestnemu stanju liberalne stranke. Saj ni še tako dolgo, ko je zastopal liberalci za volivni okraj, ki so ga smatrali liberalci za svojo trdnjavo, katero so z vso besnostjo branili.

Ob zadnjih volitvah so liberalci izgubili glavo. Kako je bilo vse zmešano v liberalnem taboru! Dasi je objavil »Notranjec« volivni oklic za Grudna in je glasilo načelnika kranjskih liberalcev Hribarja, »Naš List«, izjavilo, da je Gruden oficijeln strankin kandidat, je »Slovenski Narod« pisal, da to ni res. Sicer so pa liberalci storili vse, da spravijo zadnjega svojega na volišče proti kandidatu naše stranke Bogomiru Perharcu. A vsa pisma, ki so jih razposlali nebroj, vse spletke in laži pa smešenje našega kandidata po izkušenih »lepih« navadah kranjskih liberalcev niso nič pomagale. Odgovor so dali liberalcem naši volivci tak, kakršnega so zaslužili: na enega liberalca več kot šest naših volivcev!

Od naše strani se ni delalo kdosi gavedi s kako veliko silo za našega kandidata. Shodov je bilo le malo. Naš list je malo pisal o agitaciji. Kljub temu je zmagal naš kandidat častno in sijajno.

Drugeče tudi ni moglo biti. Dasi so imeli liberalci, ki so bili pred kratkim še

vsemogočni v kranjskem deželnem zboru, v tem okraju svojega poslanca, pa so skrbeli tako zanj, da so ga morali izgubiti po svoji nesposobnosti in po svoji lenobi pa po brezbržnosti celo za svoje volivce. Niso skrbeli za prepotrebne ceste, niso skrbeli za vodovode. Vse njihovo delo je obstajalo zgolj v priljubljenem jim zabavljanju proti pristašem S. L. S. Sicer mi tega liberalcem ne zamerimo, je vsaj vsakdo izpoznal, da so liberalci veliki v spletkah in zabavljanju, popolnoma nesposobni pa za vsako pozitivno delo. Najmočnejše liberalne trdnjave so zdaj padle. Omenjamo le Žiri, kjer je dobil Gruden zgolj 22, naš kandidat Perharc pa 69 glasov!

Mi smo z izidom zadnjih nadomestnih volitev v kranjski deželni zbor popolnoma zadovoljni. Volitve so dokazale, da liki sneg pred toplimi solničnimi žarki izginja jo liberalci med poštenim slovenskim ljudstvom na Kranjskem!

Na življenje in smrt.

Št. II j v Slov. gor., 4. aprila.
Naš bil kedaj je ves ta raj,
Očetom našim domovina;
Tuj narod tod se širi zdaj,
Naš raj je tujcev zdaj lastnina.

Vedno bolj se uresničujejo ti Gregorčičevi verzi. Naš Št. II j, zadnja postojanka Slovenstva više Maribora, ta krasni Št. II j, vedno bolj čuti kremplje »Südmärke« in — protestantizma . . . Dozdaj se nas je ugonabljalo samo kot Slovence, a sedaj nas začnejo zatirati tudi kot katoličane! Pred leti še ni bilo nobenega protestanta v Št. II ju, a danes jih je čez 160. Vsi so privandrali iz Nemčije, vse je spravila k nam »Südmärke«. Niti najstarejši naši ljudje ne pomnijo, da bi tukaj kdaj kdo odpadel, a sedaj že imamo več odpadnikov. S protestantizmom, ki ga širi »Südmärke«, se neverjetno ubija verski in narodni čut ljudstva. — Čudom se moramo čuditi, da se nemški krščanski socialci nič kaj radi ne odstranijo od »Südmärke«, akoravno je to družstvo največja dandanašnja agentura za odpadništvo in razširjenje protestantizma!

Kako naj ta nemški — prusofilski in protestantski naval odbijamo obmejni Slovenci, ko smo osamljeni in malošte-

vilni! Ali pa naj kar puško v koruzo vržemo? Ne, tega ne bomo storili! Dvojna pomoč je še, ki nas, če ne popolnoma reši, pa vsaj ohrani: **Pomoč iz sredine in pa izobrazba ter zavednost našega ljudstva!** Bratje rojaki v sredini, pridite k nam in kupujte naša posestva, ki so na prodaj!

Da pa zamoremo postaviti izobrazbo našega ljudstva proti mogočnemu nemškemu kapitalu, zato nam je nujno potreba prej lastnega »doma«, v katerem bi se zamogli nemoteno zbirati ter našo mladino, ki je tako pridna, izobraziti in navduševati. Rodoljubje slovensko! Še enkrat Te milo prosimo, prispevaj za »Šentiljski dom«, ki bo najboljši jez proti nemštvu in protestantizmu! Že letos bi radi stavili ta »dom«, a danes imamo šele komaj nad 2000 K nabranih. Razposlalo se je čez 300 prošelj, posojilnicam in rodoljubom, a le dve posojilnici ste odgovorili in nekaj več rodoljubov! Slovensko rodoljubje! Z velikim veseljem smo čitali, da se bo vršil to leto po celi naši domovini pri vsakem našem društvu »šentiljski dan«. Dal Bog, da bi ta »dan« se povsod izvršil z uspehom!

Mogoče, da še to leto pade občina Št. II j zopet v nemške roke. Zatorej moramo vse sile napeti, da ali pri volitvah zmagamo ali pa da si zasiguramo skupno zaveščje. Bratje rojaki! Sila tu ob meji je velika, pritisk protestantizma in veleništva naravnost strašansko! Že krog 900 tisoč kron so vrgli ti elementi samo v Št. II j za protestantsko in vsenemško idejo in propagando. A mi sami smo ubogi črviki! Zatorej pomagajte nam, da dobimo vsaj svoj »dom«! Težko je sicer prositi, a še težje je gledati lasten propad!

Spominjajte se ob velikonočnih praznikih naših obmejnih bratov v Št. II ju! Darove sprejema tudi upravištvu »Slovenca«.

Vojaška nepripravljenost v Italiji.

Demisija italijanskega vojnega ministra.

Ni slučaj, da je pravkar, ko ima Italija novo zbornico in se je balkanska kriza poravnala, odstopil vojni minister baron Casana.

Italija je v sporu med Avstrijo in Srbijo, boljše rečeno, med Avstrijo-Nemčijo na eni, Rusijo-Anglijo-Francijo na drugi strani igrala kaj klavirno in ponižno vlogo. Če bi Lahi ne bili imeli Tittonija, bi se bili postavili brez dvoma na stran troentente in bi bili zdaj med blamiranimi. Tako so pa saj na papirju povdarjali, da so se pri trozvezi. Rešili so se torej očitnega poraza. Vendar pa ostane na Italiji madež zahrbtnosti in — vojaške desorganizacije. Bilow je v svojem odločnem govoru v parlamentu ostentativno ignoriral Italijo in skoro očito naglašal, da je dvozeza in ne trozeza stala troententi na strani; torej gre zmaga na Balkanu le Nemčiji in Avstriji. Pa tudi troententa ni Italije nič kaj vesela, ker ji ni nič mogla pomagati. **Da bi nas bila Italija v slučaju svetovne vojske rada napadla, dokazuje »Temps«, dobro informovano glasilo, ki je dan po končani balkanski krizi to izdal!** Prav tako gotovo pa je, da je bila Avstrija tudi nasproti tej eventualnosti dobro pripravljena, dočim Italija ni bila — ne na kopnem, ne na morju! In zakaj ne? Ker vojni minister baron Casana ni izpolnil nad, ki so se pred letom stavile nanj — tako vsaj pravijo danes Lahi, in zato je minister moral demisionirati. Izpočetka so ultra-lahi zahtevali glavo Tittonijevo, zdi se pa, da je ta v pravem času vso krivdo zvalil na vojnega ministra.

Kralj je v prestolnem govoru z osobito slovesnostjo naglašal in obljubil temeljito reformo armade v svrhu nacionalne obrambe; to se pravi, v svrhu utrjenja vzhodne meje proti Avstriji. Lahi o tej »difesa nazionale« govore že pet let, utrdili so pa kaj malo, dočim je Avstrija, kakor hitro so Lahi začeli vpiti in organizirati izvrstne alpine, svojo mejo izborno zavarovala, tako da se ji danes od te strani ni veliko bati. In to je, kar Italijo boli...

Za utrjenje meje je italijanski parlament dovolil vsegaskup 100 milijonov, Casana pa je ta denar razmetal za nepotrebne reči in ni pospešil del.

Novih brozostrelnih topov Italija še danes nima, dočim so v Avstriji zdaj že povsod v rabi in moštvo nanje priučeno. 10 let so reformo artilerije izdelovali in po programu Viganó bi morala italijanska armada saj decembra l. 1908 imeti od 250 naročenih baterij 220, pa jih ima komaj ne-

LISTEK.

Iz dnevnika poznanjskega učitelja.

Novela.

Poljski spisal H. Sienkiewicz, poslovenil Fr. Virant.

(Dalje.)

Kakor se je čutil deček vedno bolj izmučenega duševno in telesno, v isti meri so se taki neuspehi ponavljali vedno bolj pogosto. Opazoval sem, da je bil potem, ko se je izplakal v sedel k knjigam, tih in čisto miren, toda in teje razdvojenosti, s katero se je spravil k nalogam, je bilo nekaj obupnega in mrzličnega obenem. Včasih je pa tudi sedel v kot, stiskal glavo z obema rokama in molčal; prenapeti deček si je domišljjal, da koplje grob pod nogami ljubljene matere, pa ni vedel, kako bi si pomagal, in čutil se je naravnost v položaju, iz katerega ni bilo izhoda.

Vedno pogostejše je posedal ponoči. Ker se je bal, da mu ne ukažem iti spat, če se zbudim, je vstajal po tiho, v temi, nesel svetilko v predsobo, jo tam prižgal in sedel k učenju. Predno sem ga zasačil, je par noči prebil na ta način v nezakurjenem prostoru. Ni mi preostajalo drugega, kakor da sem vstal, ga poklical v sobo

in predelal ž njim še enkrat celo lekcijo, da sem ga prepričal, da zna vse in da je po nepotrebnem prezebal. Toda na koncu že sam ni vedel, kaj je znal, česa ni znal. Deček je izgubil sile, medlel, postajal žolt in vedno bolj mračen. Včasih se je pa zgodilo kaj takega, da sem prihajal do prepričanja, da mu ni samo učenje izžirpavalo sil. Nekoč, ko sem mu pripovedoval povest, ki jo je »stric pripovedoval nečakom«, kar sem na zahtevo gospe Marije delal vsak dan, je Mihec skočil z iskrenimi očmi vskok, jaz sem se pa kar vstrašil, ko sem videl vprašujoči in surovi izraz v njegovem obrazu, s katerim je zaklical: »Gospod! torej to res ni bajka? Ker . . .«

»Ker, kaj, Mihec?« sem ga vprašal začuden. Namesto, da bi mi odgovoril, je stisnil zobe, končno je pa zaihtel tako močno, da ga dolgo nisem mogel pomiriti.

Vprašal sem Ovickega po vzroku onega ihtenja: ni mi vedel ali ni hotel povedati; domislil sem se pa vendar sam. Brez dvoma je poljski deček slišal v nemški šoli veliko reči, ki so žalile njegova čustva. Take besede pri drugih fantih niso pustile drugega sledu kakor sovraštvo do učiteljev in celega njihovega rodu; toda fant, pošten kakor Mihec, jih je bolešno občutil, toda ugovarjati ni smel. Dvoje sil, dva glasova, ki jih mora otrok poslušati, ki se pa morajo ravno zaradi tega

skladati, sta vlekla Miheca vsak na drugo stran. Kar se je na eni strani imenovalo belo, pošteno, drago, to se je od druge strani na vse načine grdilo in smešilo; kar se je na eni strani imenovalo čednost, to se je na drugi smatralo za prestopok. Tako je fant v tem razdvojenju šel za onim glasom, h kateremu ga je vleklo srce, toda moral se je hliniti, da posluša in uboga nasprotni glasove; moral se je hliniti od jutra do večera in živeti v tem mučnem položaju dni, tedne, mesece . . . Kakšno življenje je živel ta otrok!

Čudna je bila usoda Mihčeva. Življenjske drame se po navadi začno pozneje, ko padajo prvi listi z drevesa mladosti; — zanj se je pa vse to, kar dela človeka nesrečnega: moralni pritisk, pritažena žalost, nemir, brezuspešni napor, borba z zaprekami, pojevanje upanja, vse to se je začelo v enajstem letu njegovega življenja. Niti njegova suha postava, niti njegove slabe sile niso bile kos takemu bremenu. Potekali so dnevi, tedni, ubožec je podvojlj svoj napor, toda uspeh je bil vedno slabši, vedno bolj je bil objokan. Pisma gospe Marije so pa vkljub ljubeznivosti še bolj povečala njegovo breme.

»Bog te je obdaril, Mihec, z nenavadnimi zmožnostmi,« je pisala mati; »upam torej, da ne boš varal mojih nad, ki jih polagam nate, in da boš kraju in meni v uteho.«

Ko je fant dobil prvokrat tako pismo, me je krčevito prijel za roko in ilhte začel ponavljati:

»Kaj naj storim, gospod Lavrenčič! Kaj morem storiti?«

Res, kaj je mogel storiti? Kaj je mogel zato, da ni prišel na svet s prirojenim darom za jezike in da se ni znal po nemški izražati?

Prišel je čas počitnic o vseh Svetih; izpričevalo ni bilo nikakor sijajno; v treh najvažnejših predmetih je imel zadostno. Na njegove silne prošnje in obljube ga nisem poslal gospe Mariji.

»Dragi gospod!« je dejal s sklenjenimi rokami, »mama ne ve, da dajejo o vseh Svetih rede, a do Božiča se me morda Bog usmili.«

Ubogi otrok se je varal v nadi, da te slabe rede še popravi, in kar je res, varal sem se tudi jaz. Mislim sem, da zadobi rutino v šolskih stvarih, da se privadi vsega, da se vživi v jezik in zadene pravi naglas, predvsem pa, da bo vedno manj časa potreboval za učenje. Ko ne bi bilo tega, bi bil že davno pisal gospe Mariji in ji naznanil ves položaj. Ždelo se je, da nade niso prazne. Takoj po vseh svetih je dobil Mihec trikrat odlične rede, izmed teh enega v latinščini. Od vseh učencev v razredu je samo on vedel, da je pretekli čas od gaudeo: gavisus sum, vedel je pa zato, ker je prejšnji dan dobil dva odlična

kaj nad 100 in še te se valjajo še zdaj po skladiščih, ker niso še kompletne.

Železniško omrežje na vzhodni meji je nezadostno. Vojni minister bi se bil lahko poslužil ugodne prilike, ko je minister za javna dela, Bertolini, predlagal velik železniški program, pa ni nič storil. Vsled tega na meji ni mogoča hitra in nemotena mobilizacija, koncentracija in dislokacija čet.

Nadalje je parlamentarna komisija zahtevala, naj se ustanovijo stalne garnizije saj v Severni Italiji. Tudi za to se Casana ni zmenil. Laška armada — pravi Coriere — je ciganska tolpa, ki roma neprestano iz enega mesta v drugo in vzlic temu ni mogla vojaška uprava nedavno z novimi in svežimi polki nadomestiti decimirane posadke v Messini.

Bolj aktualno in važno pa kakor utrjevanje meje in moderniziranje artilerije je častniško vprašanje. Armada je demoralizirana, ker ima častnike, ki so slabo plačani, ne avanzirajo in zato nimajo veselja do svojega poklica ter ne uživajo ugleda v družbi. Odkar obstoji laška armada, ni vladala v tem oziru toliko mizerija. Poročniki so povprečno 40 let stari, od 35—45, stotniki pa povprečno od 45 do 50, in veliko teh stotnikov sploh ne bo prišlo nikoli do majorja! S tako, v pravem pomenu staro armado, brez naraščaja in pomladka, brez častnikov, ki bi imeli in mogli imeti kaj ambicije, se seveda ne more iti v boj...

In zato je iz stališča italijanskega patriota skrajni čas, da se nasposobni šef vojne uprave umakne.

Prihodnji vojni minister bo izkušal s podvojenjo marljivostjo nadomestiti, kar je njegov prednik zamudil. Avstrija bo morala stati nepretrgoma na straži. Ne bi bilo napačno, ako bi se na Balkanu razmere kmalu in prijateljsko uredile, da bi imeli proste roke nasproti staremu in zagriženemu sovražniku monarhije. Dokler bodo Lah imeli respekt pred nami, se nam za mir na jugozahodu ni prav nič bati, tako dolgo bodo tudi ostali naši — zavezniki...

Temelji republike se majo!

Pariz, 5. aprila.

V Hippodromu se je vršil od 6000 oseb obiskan shod, sklican od sindikata uslužbencev elektriških industrialnih podjetij.

Na shodu je bilo navzočih mnogo državnih uradnikov v uniformah.

Sklenilo se je, da v slučaju štrajka državnih uradnikov tudi proletariat proglasi generalni štrajk. Izvolil se je tajni stalni štrajkovni odbor, sestavljen iz šest uradnikov.

Značilno je, da je več govornikov med viharjem odobravanjem napadalo republiko, korumpirani parlament in framacione, ki vodijo državo ter goljufajo delavstvo s svojimi frazami, sami pa se debele in razdeljujejo medseboj najvišje državne službe.

Vsi listi se bavijo resno s tem shodom in izražajo veliko bojazen, kaj utegne iz tega nastati. Vlada, ki nima več svojega uradništva v rokah, je pokopana. Ako uradništvo z delavstvom vred štrajka, je vsaka vladna akcija nemogoča, žile državi so prerezane. Posebno bojazen vzbuja dejstvo, da je shod napadal republiko in nje »svobodomiselstvo«.

Francoski republikli se godi čisto prav. Prav iz srca ji privoščimo punt lastnih uslužbencev. Saj jih je sama

reda in je mene vprašal, kaj se pravi po latinski: »veselim se«. Mislim sem, da deček znori od sreče. Napisal je materi pismo, ki se je pričelo:

»Predraga mamica! Ali morda veš, ljuba mamica, kako je perfectum od gaudeo? Gotovo ne veš ti, niti mala Lola, kajti v celem razredu sem vedel samo jaz.«

Mihec je naravnost oboževal mater. Od tega časa me je vsak hip vpraševal po raznih perfektih in participijih. Naloga njegovega življenja je bila sedaj, ohraniti te odlične rede. Toda sreča se je posvetila kakor blisk samo za hip. Kmalu je usodepolni poljski naglas*) podrl to, kar je sezidala marljivost, in preveliko število predmetov je oviralo dečka, da bi posvetil vsakemu izmed njih toliko časa, kolikor ga je zahteval njegov spomin, utrujen od mnogega učenja. Slučaj je še povečal nesrečo. Mihec in Oviciki sta mi pokazala povedati o neki pismeni nalogi in je nista spisala. Ovicikemu se ni zgodilo nič, ker ga kot prvega niso niti po nji vprašali, Mihec je pa dobil javen ukor v šoli, istočasno se mu je zagrozilo, da ga izključijo. (Dalje.)

vzgojila za to. To so učenci njene brezverske šole. Zdi se pa, da so učenci postali razsodnejši od svojega učitelja — države — in izprevidijo, da je framacionstvo republike le tiranija, grdo jakobinstvo in slepenje ljudstva. Čim prej se ta republika podere, tem boljše. Nihče se za njo ne bo jokaj.

Proces proti Srbom v Zagrebu.

O procesu proti Srbom v Zagrebu zdaj nismo poročali, ker ni bil prav nič zanimiv in se ni nič pozitivnega dognalo. 25. razprava, 5. aprila, pa je bila precej interesantna, ker se je zaslival po obtožnici vrlo kompromitirani obtoženec, Mojo Hrvačanin iz Dubice, osební prijatelj kralja Petra. Hrvačanin ima smolo, da so pri njem našli največ korespondence z Belgradom, dočim so drugi obtoženci večinoma vse te reči sežgali, še predno jih je posetil preiskovalni sodnik. Pri Hrvačaninu so se našla pisma belgradskega ministrstva za zunanje zadeve, pisma, s katerimi se vabi Mojo na dvor kralja Petra, pisma, ki menda dokazujejo, da je v Bosni delal srbsko propagando in da je za to bil plačan, za srbsko šolo v Dubici pa mu je sam kralj Peter po svojem zdravniku dr. Dimiču poslal 100 dinarjev. Mojo Hrvačanin je dobival tudi honorar za sodelovanje pri belgradskih listih, v katere je baje pisal o bosanskem vprašanju. Kralj Peter je Hrvačanina tudi osebno posečal, ker sta zelo dobra prijatelja iz mladih let. Seveda je Hrvačanin tajil, da bi vse, kar dokazuje korespondenca, imelo znak veleizdajstva. — Hrvačanin je član srbske radikalne stranke, ki Raucha podpira. Naslednji obtoženec, Dmítar Hrvačanin se ima zagovarjati najbolj zaradi tega, ker je iz šole in cerkve dal odstraniti slike kralja Franca Jožefa in jih nadomestil s slikami kralja Petra. Zatožil ga je pop Opačić, s katerim sta sprta. Tudi Dmítar je dobil od kralja Petra 100 dinarjev za šolo.

AVSTRO-OGRSKA.

Prezgodnja prerokovanja.

»N. Fr. Pr.« je objavila nekaj dnevnih red za bodoče državnozbornsko zasedanje. Judje v »N. Fr. Pr.« so se nekoliko prenačljili. Dnevni red določi »Slovanska jednota«, o tem naj bode »N. Fr. Pr.« uverjena.

Ministri pri cesarju in prestolonasledniku.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand je zaslísal 4. t. m. ministre Začeka, dr. Brafa, dr. Hochenburgerja in dr. Dulembo v daljših posebnih audijencah. Ministri so bili po prestolonasledniku zaslíšani, ker se je mudil prestolonaslednik v Švici, ko so bili imenovani. Prestolonaslednik je obiskal tudi Aehrenthala in se več časa posvetoval z njim. Cesar je pa zaslísal Bienenrtha in Aehrenthala.

Deželni zbori.

Odposlaništvo istrskih državnih poslancev je naprosilo Bienenrtha, naj se kmalu skliče istrski deželni zbor, da dovoli sredstva za pomoč vsled uim. Bienenrth je izjavil, da zdaj ne more sklicati istrskega deželnega zbora, ki se bo šele sklical, ko bo mogoče, da bodo splošno zborovali deželni zbori, kar pa zdaj ni mogoče, ker imajo nekateri deželni zbori volitve, drugi pa niso delosposobni. Glede na uime bo država toliko prispevala, kolikor bo prispevala dežela.

Z BALKANA.

Konference vevlasti ne bo.

Po vseh poročilih konference vevlasti ne bo. Formelno bo najbrže Turčija predlagala vevlastim, naj se konferenca opusti. Vprašanje o aneksiji Bosne in Hercegovine je rešeno po sporazumu med Avstrijo in Turčijo. Evropa se bo morala le še izjaviti o vprašanju glede na proglasitev Bolgarije za kraljestvo.

Kako sodijo Francozi in Turki o rešitvi zadnje krize.

»Eclair« piše, da so dobro naloženi milijoni, ki jih je izdala Avstro-Ogrska za vojaške priprave ob balkanskem sporu. Avstro-Ogrska je pridobila ves terain, ki ga je izgubila l. 1866, obdrža Bosno in Hercegovino, in govori lahko na Balkanu z neomejeno avtoriteto. »Tanin« pa piše, da je Aehrenthal vse izpeljal, kar je obljubil. Nemčija in Avstro-Ogrska tvorita blok v osrednji Evropi, ki lahko na levo in desno vse razbije.

Turška zbornica odobrila dogovor z Avstro-Ogrsko.

Turška zbornica je odobrila zapisnik o ententi z našo državo s 136 proti 46 glasovom, 18 poslancev se je vzdržalo glasovanja. — V Carigradu je bil izvoljen z 284 mladoturškimi glasovi za poslanca turški zunanji minister Rifaat paša.

SESTANEK VLADARJEV.

Cesar Viljem zapusti Veliki ponedeljek Berolin in odpotuje v Benetke, kjer

se sruče z državinim kanclerjem. Mogoče obišče Viljema v Benetkah italijanski kralj. Od 21. do 24. t. m. biva angleški kralj na Malti, kjer se sestane z Viljemom.

ZAKAJ SO SE UPRLI ALBANCI V JILDICU?

Albanski guverner je povabil minuli teden vse albanske načelnike na spravi banket. Med pojedino so pa veljaki opazili, da so obkoljeni in da jih hočejo prijeti. Ker so že prej sumili izdajo, so skrili v bližini svoje privrženice, ki so udri na znamenje v dvorano in vprizorili krvavo klanje. Posledica je bila, da so se uprli Albanci v Jildicu. Evropske diplomate razmere v Albaniji jako skrbje.

O dneve nove.

+ Na pomoč zatiranim Slovincem! — Gorjanci vzgled našim društvom! Gorjanski diletantje prirede v prid šentiljskim Slovincem na velikonočni ponedeljek, 12. aprila 1909, v gostilnični dvorani ob 6. uri zvečer veselico. — Spored: 1. »Soči«, deklamacija, zložil S. Gregorčič. 2. »Krošnjarica«, komičen prizor. 3. »Na potučeni zemlji«, deklamacija, zložil S. Gregorčič. 4. »Na ogledih«, veseliga, spisal Ant. Medved. — Vstopnina: 1.—2. sedež 1 K; 3.—4. sedež 80 vin.; 5.—6. sedež 60 vin.; stojišča 30 vinarjev. Ker je št. II najzvišnejša slovenska postojanka ob nemško-slovenski meji, zato so navalili Nemci z vso srditostjo ravno na ta kraj ter kupujejo tamkaj posestva, naselejuje protestante, bojkotirajo slovenske trgovce in obrtnike, izkratka, z vsemi sredstvi podkopujejo Slovincem tla. Naša dolžnost je, da tlačnim bratom ob meji priskočimo na pomoč ter jim pomagamo pri njihovi organizaciji. Ta namen ima ta veselica in zato diletantje vabijo k obilni udeležbi. — Naj bi vrle gorjanske diletante posnemala vsa naša društva!

+ Iz deželne službe. Dr. Lovro Pogachnik je imenovan deželnim združnim komisarjem.

Ij Domobrankska vojašnica zida letos nov hlev.

+ Zastopnikom deželnega odbora v zastopu zdravstvenega okrožja senožeskega je imenovan g. Jakob Turk, občinski svetovalec v Hrenovciah.

+ Odstopil je ves liberalni cerkniški okrajni cestni zastop z načelnikom gosp. Šerkom na čelu. Vršile se bodo nove volitve. Število zastopnikov kmečkih občin je zvišal deželni odbor na šest. Tako bodo dobili kmetje priložnost sodelovati pri cestnem gospodarstvu.

+ Odstopil je načelnik trebanjskega okrajnega cestnega odbora gospod Ivan Bukovec.

+ Zadržna šola napravi poučni izlet v Trst, da se slušatelji pouče o veliki industriji in veletrgovini. Ogledali si bodo c. kr. skladišča, spedijske naprave »Adriaticae«, oljarno, tovarno za jutne izdelke, rižno čistilnico, ladjedelnico, petrolejno rafinerijo; ob povratku si ogledajo sviljarno in tovarno za sardine v laškem Tržiču. Potovanje bo trajalo od 5. do 9. t. m.

+ Tečaj v »Združni šoli« se konča 1. majnika t. l.

+ Dr. Krek je predaval sinoči na Dunaju v Leonovi družbi.

— Nemški tovarnar ustrelil Slovence. Iz Domžal se nam poroča, da je tisti Nemec, ki je nevarno obstrelil pridnega slovenskega fanta Antona Jereba, tovarnar in posestnik Jožef Oberwalder, ki je lastnik Povžove tovarne. Oberwalder je vasoval na Količevem in ko je iz hiše svoje izvoljenke prišel vun, je Jerab nekoliko zaceptal, nakar je Oberwalder potegnil revolver in takoj streljal. Antoni Jerab je danes v deželni bolnici umrl. Pogreb Jerabov bo v četrtek ob pol 8. uri zjutraj. Peljali ga bodo domov na Količevo. Zopet imamo torej novo žrtev nemškega sovražstva proti Slovincem, a tisti, ki je kriv te žrtve, hodi prost okoli in še ni aretiran!

— Deželna vlada za popolno abstinenco — ali kali? Iz abstinentskih krogov se nam poroča: Deželna vlada je z ozirom na konfiscirani abstinentski plakat izdala sledeči odlok: »Gospodu Peter Matelič-u (plakaterju) v Ljubljani. C. kr. deželno predstvedstvo ne dovoljuje prilepljenja dne 31. marca predloženega lepaka s pozivom »Ne pijte piva«, ker razglas po svoji vsebini nima namena pozivljati ljudstvo udeležiti se abstinentskega gibanja proti pijačam sploh, temveč je namen tendenčnega poziva k bojkotu proti pivovarnam. Proti temu odloku prosta Vam je pritožba na c. kr. ministrstvo notranjih zadev, katero bi se moralo vložiti v roku štirih tednov, števisi od dne vročitve pri podpisaneu c. kr. deželnemu predstvedstvu. C. kr. dežel. predsednik: Schwarz.« — Tako deželna vlada. Mi si dovolimo deželni vladi prav ponižno, pa ravno tako odločno ugovarjati, zakaj bi se ne smel

enkrat voditi boj posebe zoper eno v r s t o pijančevanja, za katero gre toliko denarja ven iz dežele med tujerodce. Opomnimo, da besede »bojkot« ni na plakatu. Če je pa treznost brez bojkota nemogoča, kako naj se drugače vpelje? Bojkot ni naš namen, namen naš je le treznost. Razume se, da je abstinentsno gibanje ipso facto združeno z nekim bojkotom, kar drugače ni mogoče. Ako hočemo ljudstvo strezniti, moramo nehati podpirati proizvajanje alkohola in piva še posebe. Če pa ne smemo biti obrti škodovati, moramo krepko piti. Vprašanje je tedaj, kam se ima pri tej neizogibni alternativni: ali podpirati pivovarnarje ali strezniti naše ljudstvo, na katero stran se ima pri tem deželna vlada postaviti? Ali je ona poklicana za to, da varuje naše ljudstvo moralnega in materialnega pogina, ali za to, da štiti tuje kapitaliste, katerih piva — pmtigamskega, reininghauskega, geškega, bavarskega itd. — se uvaža v našo deželo cele vlake? — Sicer pa deželna vlada, če jo prav razumemo, ne misli s to konfiskacijo tako hudo, kakor je na prvi pogled videti. Iz njenega odloka in iz ustno podanega pojasnila je razvidno, da ona nima nič zoper to, če se poziva na bojkot proti opojnim pijačam sploh, ampak samo zoper to, da se poziva samo zoper pivo. Torej deželna vlada za popolno, a samo za popolno abstinenco! Bravo! To nas veseli. Zato bo izšel v tem smislu drug plakat, ki bo po želji vlade pozival na bojkot proti vsem opojninam. Upamo, da bo s tem deželni vladi ustreženo. Ako ne, potem bi morali govoriti drugače, in v tem boju zoper vlado bo brez dvoma na naši strani vse, tudi taki, ki niso prijatelji abstinence; saj se noben ugovor večkrat ne sliši, kakor: »Vlada je kriva tolikega pijančevanja, ker ničesar ne stori zoper njega.« — Toliko zaenkrat. Več bo povedala prihodnja »Zlata Doba«, ki obeta biti jako zanimiva. Naročujte in berite jo!

— Občni zbor društva avstrijskih kršćanskih železničarjev »Prometna zveza« se je vršil včeraj na Dunaju. Na shodu je bilo zastopanih po 120 delegatih nad 8000 članov. Predsednikom »Prometne zveze« je izvoljen Schwab. Občni zbor je imenoval za častna člana državna poslanca dr. Benkoviča in Jož. Gostinčarja.

— C. kr. priv. južna železnica izdaja strankam sporočila takozvane avise, druga sporočila, kakor tudi vozne liste, izključno le v nemškem jeziku, tako, da se dostikrat stranka nevede tujega nemškega jezika, niti ne spozna, kaj dobi oziroma kaj želi. Mogoče misli c. kr. južna železnica, da smo v rajhu, ali pa iz mržnje do nas Slovincov nas ne mara vpoštevati. Italijanov je dosti manj, nego nas Slovincov, toda južna železnica jih vpoštevava v vseh ozirih, zanje ima tiskovine vse dvojezične, a samo nam Slovincem se ji ne zljubi dati vsaj trohico spoštovanja našega jezika. Nas noče vpoštevati, a denar slovenski, ta ji je pa dober, tega se pa ne brani! Prosimo tudi gg. poslance, da nam izposlušajo pravico. Železnica je radi ljudstva, a ne ljudstvo radi železnice; torej nam naj bode železniška uprava toliko pravična, da naš jezik uvažuje in vpoštevava, ter naj izda vse tiskovine tudi v našem jeziku. To je želja borovniških trgovcev in upravičencev in upamo, da tudi vseh Slovincov!

— K pravdi proti Foedrantspergu. Sodni dvor je imel takoj po razsodbi tajno sejo, ki se je udeležil tudi državni pravdnik. Tržaški listi poročajo, da je sodni dvor sklenil, da Foedrantsperga priporoči cesarju v pomiloščenje. Če bo pomiloščen, kar se najbrž zgodi, se mu smrtna kazen spremeni v dosmrtno ali pa v dvajsetletno ječo. Govori se tudi, da bi Foedrantsperg svojo kazen najrajši prestal v mariborski kaznilnici. V slučaju, da dobi 20 let ječe, si lahko kazen zniža za tretjino, ako hoče biti ves čas v samotni celici. Življenje v samotni celici je tako-le: Kaznjene ne pride v dotiko niti s pazniki. Hrano dobiva skozi okence. Samo ravnotež kaznilnice ga obišče vsak tretji dan za par minut, ravno tako zdravnik, kaznilniški duhovnik pa vsak teden enkrat. Vsak dan se sme eno uro sprehajati ali pa telovaditi. Posteljo mu zjutraj dvignejo, da ne more podnevu ležati. V celici se bavi z rokodelstvom, ki ga zna, ali pa z drugim primernim delom. Foedrantsperg nima slabega ukusa. Kaznilnica v Mariboru je skoro še nova in najmoderneje urejena.

— Prememba posesti. Tvornico cementnih izdelkov in umetnega kamenja na Dunajski cesti 73, nasproti topničarski vojašnici je kupil od lastnika Seb. Unterhuberja gosp. Andrej Zajec, cementar na Pešati pri Dolu v zvezi z gospodom Jurjem Hornom, doslej voditeljem betonskega velepodjetja v Brnu. Domačinom toplo priporočamo domačo trdko. Opozorjamo tudi na današnji oglas med inse-rati.

*) Poljaki naglašajo vsako besedo na predzadnjem zlogu.

— O septembarskih 'dogodkih' so igrali v Clevelandu dramo »Krvava noč v Ljubljani«. V tej drami, katero je spisal Jakob Hočevar, nastopajo: Dr. Tavčar, dr. Triller, dr. Kokalj, dr. Oražar, Ivan Hribar, Rasto Pustoslemšek, Matko Prelovšek, mestni inženir, dr. Josip Jerše, profesor in katehet, Franja dr. Tavčar, Minka Govekarjeva, Angela Zalaznikova, Angela Češnovar, Pavlina Zavalnik, Malči Šusteršič, Dori Plantan, Rudolf Lunder, strojnik, Ivan Adamič, dijak, Borštink, dijak, Franc Turk, delavec, hišnik v »Mestnem domu«, Radegunda, njegova žena, Lilica, njuna hči, Gorindol, postrešček, Amerikanec-Slovenec, občinski svetniki itd.

— **Aprilove muhe.** — Burja v Trstu. Da je april star norec, je že sploh znano. A kar uganja letos, je vendar preveč. V nedeljo je razsajala po Trstu in okolici burja, kakor bi šlo za stavo. V Dolini je vrglo dva moža čez neki zid. K sreči se nista poškodavala. V Trstu so morali na večjih krajih nategniti vrvi. Kljub temu je burja več ljudi nevarno poškodovala. (Gospo Ano Karer, 45 let staro, doma iz Češkega, udovo kavalerijskega stotnika, nastanjena v hotelu »Balkan«, je vrglo poleg kavarne »Commerce« na tla ter jo tako poškodovalo, da so jo morali odpeljati z ambulančnim vozom rešilne postaje. Sploh se mora prištevati nedeljsko burjo med najhujšo, kolikor jih je bilo minulo zimo. Dosegla je brzino 100 km na uro, a opoldne je znašala celo 120 km. Burja je razsajala po vsej Adriji. Temperatura je padla na 1-3° nad ničlo. Vihar je morske valove tako pršil, da je vodni prah skrival parnike. Ves 76 metrov široki pomol pri »Sanità« v Trstu je bil pokrit z valovi. Parniki niso mogli pristati k obali, odhajati pa tudi ne. Lloydov parnik »Tebe« je rabil iz Benetk v Trst 20 ur, dočim jih sicer rabi največ šest. Parnik pomorskega urada »Pelagora«, prihajajoč iz Dalmacije, se je moral ustaviti v Piranu. Posebnih nesreč na morju pa menda ni bilo.

— **Zaradi nabiranja prostovoljcev za Srbijo** so v Samboru na Gališkem obsodili montanskega inženierja Voroncova, ruskega podanika, v šest tednov ječe. Kadar kazen prestane, ga izženo iz Avstrije. Pregovarjal je delavce, da bi šli kot prostovoljci v srbsko vojsko.

— **Zvezdarna na Učki.** Istra dobi tretjo zvezdarno. Ena je v Pulju, druga v Lošinu; sedaj ustanove na Učki vrh Opatije tretjo, ki jo bo podpirala dunajska akademija znanosti.

— **Umrli** je v Spodnji Šiški posestnik gospa Marija Strupi.

— **Obnavna proti Benediku in Korvetu**, ki sta v Clevelandu v Ameriki s svojo »banko« oškodovala ljudi za 2.000 dolarjev, je preložena.

Koroške novice.

k Volitev za deželni zbor iz kurije veleposestva se je udeležilo od 114 volivcev 105. Zmagali so seveda kandidatje družbenih nacionalcev in ustavovernih veleposestnikov proti krščanskim socialcem in »srednji stranki«, ki imate okroglo 30 do 35 glasov.

k Dvoje samoumorov tekom enega dne imamo v Celovcu. V nedeljo popoldne se je obesil občeznani trgovec s šivalnimi in kmetijskimi stroji Konrad Prosch. V sled pomanjkanja krme je spela i njegova trgovina in pred par tedni je napovedal konkurz. Predno je prišlo do poravnave, se je sam končal. — Včeraj zjutraj pa je skočila v Lend-kanal 25-letna soproga realčnega profesorja N. e l e j a. Se-le pred kratkim je porodila, ker sta živela v jako srečnem zakonu, domneva, da je samoumor izvršila v trenutni blaznosti.

k Nevarno obolet je v Železni Kapli g. Tomaž Ulbing.

k Nenavadni stranki so imeli te dni pred celovško okrajno sodnijo. Osmošolec sloveske gimnazije je namreč tožil profesor Angererja radi razžaljenja časti. Dijak je bil član katoliškega srednješolskega društva in se je zagovarjal s tem, da ni matral to za nič hudega, ker imajo i nacionalni dijaki svoja društva, k katerim sploh celo član učiteljskega zbora, dr. Angerer. Ker tega ni dokazal in v določenem roku svoje trditve ni prekalal, ga je renoval dr. Angerer v pričlo ravnatelja in karakterloses Subjekt. Dijak se je bil zadetega v svoji časti in tožil svoje profesorja. Zagovornik se je pri obravnavi v soboto postavil na stališče, da sta stala toženec in tožnik kot učitelj in profesor nasproti in da dr. Angerer teh be- di ni rabil z namenom, dijaka žaliti, am- ak ga je zavrnil zaradi njegove obdol- ave. Sodnik je dal zagovorniku prav in enca oprostil. Tožnikov zastopnik je g lasil priziv. Kot »Fr. Stimmen« poro- lo, so dijaka že prej suspendirali od po- a.

Štajerske novice.

š Kandidatje »Narodne stranke«. V trški slovenski skupini kandidira Narodna stranka dr. Vekoslava Kukovca, v splošni skupini spodnještajerskih mest in trgov kandidira Ivan Rebek in v nemških mestnih skupinah dr. Gvidon Sernec.

š Koza požrla 140 kron. V vasi Gams na Zg. Štajerskem je obesil v hlevu hlapec suknjo, v kateri je imel listino s 140 kronami. Koza je prišla do žepa, potegnila listino ven in jo pričela preževati. Ko je prišel hlapec v hlev, je pač še rešil prazno mošnjo, papirnati denar je pa koza že požrla.

š Točo so imeli predvčerajšnjem v Voitsbergu.

Ljubljanske novice.

LJUBLJANSKO MESTNO GOSPODARSTVO.

Doslej se ljubljanski občinski svet ni vedno ravnal po določilih mestnega statuta, zlasti pri stvarih, ki se tičejo gospodarstva z občinskim premoženjem. Deželni odbor se je v svoji zadnji seji baval s to zadevo in sklenil sledeče:

1. Sklep občinskega sveta mesta Ljubljane z dne 9. februarja 1909, glasom katerega naj bi se odstopilo društvu »Mladika« za zgradbo internata za 80 gojenk mestnega dekliškega liceja stavbn. parcela št. 195/12, ležeča za višjo dekliško šolo, pod tem pogojem v brezplačno last, da za slučaj, če se društvo razide, postane poslopje internata z bremeni vred lastne občine ljubljanske, se ne odobri.

2. Mestnemu magistratu ljubljanskega, oziroma predsedstvu občinskega sveta se naroča, da v smislu § 62. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano, da v vseh slučajih, kadar se storijo v občinskem svetu sklepi, po katerih se občinsko premoženje prodaja, daruje, zastavlja ali sploh odtuje, take sklepe javno razglasi, ker bi jih sicer deželni odbor ne mogel zaradi take opustitve odobriti.

To naročilo velja zlasti o onih sklepih, katerih odobrenje je po § 81. občinskega reda pridržano deželnemu odboru ali deželnemu zboru.

3. Mestnemu magistratu ljubljanskega, oziroma predsedstvu občinskega sveta se v smislu § 80. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljana naroča, da predloži deželnemu odboru prepis zapisnika vsake tajne seje, v kolikor se v tisti razpravi, oziroma sklepa o stvarih lastnega območja mestne občine. Vsak tak zapisnik naj se predloži najpozneje tekom osmih dni po seji.

4. Mestnemu magistratu ljubljanskega, oziroma predsedstvu občinskega sveta se naroča, da tekom štirinajstih dni po vročitvi deželnoobdorske odločbe predloži semkaj prepise zapisnikov vseh tajnih sej, v kolikor so se vršile v tekočem letu.

Za ljubljanske davkoplačevalce bo le koristno, ako deželni odbor kot nadzorovalna oblast nad občinskim gospodarstvom izvršuje svoje pravice in dolžnosti.

lj Jutri se v veliki dvorani Uniona točno ob pol 8. uri zvečer vrši javno predavanje dr. L. Lenarda o Rusiji in njenih stolicah. Predavanje bodo spremljevale krasne barvane skioptične slike. Vstopnina 10 vinarjev za osebo.

lj Obredi velikega tedna v stolnici. Jutri se prično ob 4. popoldne slovesne jutranjice. Ob isti uri bodo tudi v četrtek in petek. Na veliki četrtek: Prva sv. maša ob ¾7. — Ob 8. bo pontifikalna maša škofova. Med to sv. mašo bo posvečevanje sv. olja in nazadnje umivanje nog dvanajstim starčkom. — Po sv. maši prenos sv. R. T. v božji grob in razkritje oltarjev. — Na veliki petek: Zjutraj ob ¼6. sv. križev pot in potem glasna molitvena ura. — Ob ¾9. se prične sv. opravilo, med katerim se poje pasijon. Odkritje križa in počestjenje istega po presv. gosp. knezoškofu in ostali duhovščini ter bogoslovcev. — Prenos sv. R. T. v božji grob in nazadnje nemška pridiga. Od četrta na petek bodo vso noč molili moški častivci sv. Rešnje Telo pred božjim grobom. — Na veliko soboto: Sv. R. T. se izpostavi ob 5. zjutraj. Ob ¼6. je blagoslov ognja. — Začetek opravila ob ¼9. — Popoldne ob 4. slovesne jutranjice in po teh slovesna procesija Vstajenja Gospodovega.

lj Ustanovitev ženskega zbora slovenskega glasbenega društva »Ljubljana«. Do 40' gospej in gospodičen se je zbralo včeraj v društvenih prostorih »Ljubljane«, da ustanove procvitajočemu našemu glasbenemu društvu ženski zbor. Predsednik »Ljubljane« g. dr. V. Pegan se je ozrl v svojem govoru najprej na kritično dobo »Ljubljane«, katero so takrat hoteli nasprotniki uničiti, ker jim ni bila zadostno politično pobarvana in jim je bila radi tega na poti. Postavili so se na

stališče, da je pri delu za slovensko pesem vprašati za politično barvo, ne pa za petje. Toda »Ljubljano« so rešili požrtvovalni možje in ji začrtali pot, ki vodi do povzdige slovenske pesmi. Najlepša pa je pesem, če so v njej zastopane vse barve glasov, zato pozdravlja gospe in gospodične, ki so prihitele ustanovit »Ljubljani« ženski, oziroma mešani zbor! Ob toliki udeležbi gospej in gospodičen se naše nade niso izjalovile, ampak so prekošene. Mirno lahko zremo v bodočnost mešanega zbora »Ljubljane« ter jo zaupamo tako vrli četi pevk. Prepričan sem, je dejal predsednik, da gospodje ne bodo hoteli zaostati za damami in da bodo tudi gospodje se točno udeleževali skušenj. Ženski zbor bo kras »Ljubljani«! Končno predsednik povdarja, da se gre »Ljubljani« samo za slovensko pesem, zato stoji na stališču, da se nikdar ne sme gledati, kdo poje, ampak kako poje. Stojimo na demokratiškem pevskem stališču. V pevskem zboru ne sme biti nič drugega merilo kot pevsko grlo. V tej misli je združen moški zbor »Ljubljane« in v tej misli naj napreduje tudi ženski zbor. Poziva gospe in gospodične k živahni agitaciji. Vsaka pevka naj pridobi še novih pevk! — Besedo je povzel nato glasbeni reditelj g. S v e t e k ter v vznesenih besedah pozdravil četo pionirk na poiju slovenske glasbene prosvete. Dal je duška navdušenju in odločni volji, ki je odsevala iz obrazov navzočih dam. Izrazil je čestitko slovenskemu žensstvu, ki ima v svoji sredi tako svetega navdušenja plamteča srca, ki zamore spričati na tako impozanten način toliko iskrene ljubavi za svojo slovensko pesem. Govornik se je taknil s trnjem posute poti, po kateri stopa neustrašna četa pevcev nevzdržno naprej v kraljestvo slovenske glasbene umetnosti in popeljal navzoče dame v duhu za njimi, da kot zmagovite soudeleženke čez čas vzhienenim srcem kot ponosne članice »Ljubljane« pohite za pevci in sredi prejasnih poljan slovenske glasbene umetnosti proslave roko v roki s pevci dan vstajenja »Ljubljane« z neizrazno globokim čutom zadoščenja, plačila za vstrajno, požrtvovalno delovanje v »Ljubljani«, preko vseh neprilik, ki gotovo ne izostanejo. Neprilike pa nas ne bodo ovirale, temveč spodbujale in podžigale k tem izdatnejšemu delovanju. Končno je govornik pozival k dosledni delavnosti v prospeh »Ljubljane« radi njenih plemenitih ciljev, priče energije in pridnosti ter visoke inteligence slovenskega muzikalnega ženstva in mož, kažipot za naraščaj. Tem besedam so se častite dame odzvale z nepopisnim navdušenjem, iz obrazov vseh je žarela istinitost čutil, ki so polnile srca. Vsi smo čutili vzvišeni moment, vsi smo vedeli, da smo napravili velik korak naprej na polju kulture, in zavedajoč se sicer težavne, a hvaležne naloge, se je razšla četa naših pevk. — Jutri, v sredo, ob pol 8. uri zvečer se zbere pevke v društvenih prostorih. Nove pevke dobrodošle!

lj Pevska skušnja moškega zbora »Ljubljane« se vrši danes zvečer.

lj Častni član I. avstrijskega društva državnih uslužbenecv je postal drž. poslanec Jožef Gostinčar.

lj K včerajšnjemu naboru je od 120 vabljenih v prvem razredu prišlo 65, potrjenih pa je bilo 26.

lj Velika obravnava proti obtoženem, katere dolže, da so odstranjevali dvojezične napisne deske po Ljubljani, se bo vršila 19. t. m.

lj Umrli je v Inomestu c. kr. carinski revident gospod Adolf Hamerschmidt. Truplo prepeljejo v Ljubljano.

lj Ustavljena preiskava. V soboto je bila popolnoma ustavljena preiskava proti tukajšnjemu trgovcu in hišnemu posestniku g. Jos. Lončarju.

lj Umrli je Karunovih ulicah posestnik Nežika Jerina, stara 64 let. Pokojnica je bila teta zastavonoše S. K. S. Z. g. Jakopiča. »Zvezini« člani naj se udeleže pogreba ob 5. uri popoldne. — V Gradcu je 85. letu starosti umrl dvorni svetnik g. Avgust Urbas.

lj Ničnostno pritožbo proti razsodbi, s katero je bil deželni odbornik dr. V. Pegan oproščen od obtožbe povodom septembarskih dogodkov, je državno pravdnštvo umaknilo.

lj Odlikovanje. Kakor poroča današnji uradni list, je dobil gosp. računski svetnik Ferdinand Omejc častno svetinjo za 40-letno zvesto službovanje. Čestitamo!

lj Prošnja somišljenikom. Socialnega kurza S. K. S. Z. se v dneh po velikonočnih praznikih udeleži tudi nekaj slovenskih dijakov. Lepo prosimo, da jim somišljeniki preskrbe brezplačno prenočišča. Blagohotna obvestila za brezplačna prenočišča sprejema iz prijaznosti trafikant g. Soukal Pred škofijo.

lj Krvavi dreved. Slovenski Američani zahtevajo v »Glasu Naroda«, naj se »Solski dreved« odslej imenuje »Krvavi dreved«.

Telefonska in brzoljavna poročila.

OBČINSKE VOLITVE V CERKNICI. Cerknica, 6. aprila. Podobčina Bezuljak tudi pridobljena. Dosedaj je volilo šest podobčin, povsod zmagali pristaši S. L. S.

MONARHIJA ČAKA NA RAZPUST SRBSKIH BAND

Trst, 6. aprila. Tukajšnji »Piccolo« poroča iz Berolina, da avstroogrška vojna uprava toliko časa ne bo pustila rezervistov, ki se nahajajo v Bosni in Hercegovini, domov, dokler se ne razidejo srbske prostovoljne čete.

ANGLIJA PRIZNA ANEKSIJO — POD POGOJEM!

London, 6. aprila. Angleška vlada je včeraj odgovorila na noto, s katero Avstroogrška zahteva odobrenje aneksije. Anglija aneksijo prizna pod pogojem, da bo rešeno tudi vprašanje o členu 29. berlinske pogodbe, tičočem se Črnogore. (Ta člen smo včeraj priobčili doslovno. Op. uredništva.)

AVSTRO-OGRSKO-SRBSKA TRGOVINSKA POGODBA.

Belgrad, 6. aprila. Pogajanje zaradi trgovinske pogodbe se prične takoj po Veliki noči. Srbska vlada upa, da obdrži dosedanje ugodnosti glede uvoza zaklane živine, poleg tega pa bo zahtevala tudi prevoz žive živine in znižanje nekih carinskih postavk.

NEOVISNOST BOLGARIJE.

Peterburg, 6. aprila. Po praznikih pričakujejo korake ruske vlade glede neodvisnosti Bolgarije.

DVA OROŽNIKA USTRELJENA.

Solun, 6. aprila. V okraju Kasandra so četaši ustrelili dva patroljujoča orožnika.

NEMIRI V TURŠKI ARABIJI.

Carigrad, 6. aprila. V turški Arabiji so veliki nemiri Arabcev. Angleške bazare so vstasi pet ur obstreljavali. Na nekem parniku so ustreljene tri osebe.

VELIK POŽAR V AMERIKI.

Fort Worth, Texas, 6. aprila. Tu je ogenj uničil sedem hišnih skupin 100 hiš, 4 cerkve in 2 šoli. Vojaki hodijo po mestu, da preprečijo rope.

Hudo prehlajenje

in kašelj poneha pri uživanju lajšajoče in krepilne Scottove emulzije.

Scottova emulzija

je prijetnega okusa in vsi, ki ne morejo prebavljati navadnega ribjega olja, Scottovo emulzijo z lahkoto prebavljajo in jo radi uživajo. Vrh tega je Scottova emulzija znatno koristnejša. 2249 1

Tudi poleti se jemlje z najboljšim uspehom.

Cena originalne steklenice :

: 2 K 50 vin. :

: Dobl se v vseh lekarnah. :

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg. Budimpešta 6. aprila.

Pšenica za april	13.75
Pšenica za maj	13.54
Pšenica za oktober l. 1909.	11.27
Rž za april l. 1909.	9.94
Oves za april	8.48
Koruzna za maj l. 1909.	7.39

Efektiv 15 ceneje.

Tiskarskega

strojnika

sprejme „Katol. tiskarna“.

Zaradi ogromne zaloge

deklice, dečke in otroke prodajam že pričetkom sezije 1909

Na zahtevo pošiljam na deželo izbero tudi brez povzetja. — Naročila po meri za dame in gospode bodo najhitrejša in najfinejša na Dunaju izvršena.

sveže, najmodernejša spomladanske in poletne konfekcije za dame, gospode,

tudi pod lastno ceno!

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

982 1-1

Franciška Strupi naznanja v svojem in v imenu svojega očeta in ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njena nepozabna, iskrenoljubna mati, oziroma soproga, gospa

Marija Strupi
posestnica

danes ob 8. uri zvečer v 68. letu svoje dobe po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno zaspala v Gospodu. Pogreb se vrši v sredo dne 7. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Sp. Šiška št. 38 na pokopališče k Svetemu Križu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. Blaga rajnica se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

Sp. Šiška, dne 5. aprila 1909.

983 1-1

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena sestra, teta, gospodična

Neža Jerina
posestnica

danes dne 5. aprila po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 64. letu zaspala v Gospodu.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo 7. aprila ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Karunove ulice št. 4 na pokopališče k Sv. Križu.

Pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, 5. aprila 1909.

Žalujoča nečakinja in nečaki.

Zahvala. 972

Žalujoči ostali pokojne gospe

Elizabete pl. Schivitzhoffen

izrekajo tem potom vodji ljubljanske policije blagorodnemu g. svetniku I. Lauritu na njegovi veliki neumorni skrbi, da bi se našlo ponesrečeno, in na njegovi uljudnosti in prijaznosti napram družini in sorodnikom svojo najsrčnejšo iskreno zahvalo.

Istotako se presrečno zahvaljujejo orožniškim postajam ob Ljubljani na iskanju trupla ponesrečence, osobito pa županu v Vevčah, g. Jakobu Dimniku in tamšnjemu žandarmerijskemu postajevodji g. Francetu Macele, na njegovem trudu pri shranitvi trupla.

973

Zahvala.

Za vse ljubeznive dokaze iskrenega sočutja povodom bolezni in smrti našega iskreno ljubljenega sina, oziroma brata, gospoda

Franca Lasnika
brivskega pomočnika

izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo, predvsem se pa zahvaljujemo čast. g. kaplanu Petriču, slav. podpornemu društvu brivskih pomočnikov, darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so se udeležili pogreba ter izkazali zadnjo čast, nepozabnemu pokojniku.

Ljubljana, 6. aprila 1909.

Žalujoča rodbina Lasnik.

Podružnice
Spljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavnica -
K 3.000.000.

Bolni na želodcu

izidejo in najtežje tolažbo in zdravje z vživljanjem pravih Bradyjevih želodčnih kapljic, ker se po kratkem uporabljanju tega staroznanega sredstva odstranijo vse slabosti in neoprijetne posledice kakor vrtoglavost, slabost, glavobol, slaba prebavljajša, zaprtost in po tej povzročena utrujenost in onemoglost. Ker se pogosto prodajajo ponarejenja, zahtevajte vedno le prave Bradyjeve želodčne kapljice, ki imajo za znamenje ovitko in navodila razen Marijine podobe s cerkvijo kot varstveno znamko tudi podpis Najvarnejši pred ponarejenjem ste, če naročite na ravnanost pri izdelovalcu O. Bradyju, lekarna, Dunaj 1, Fleischmarkt 1/462, kjer stane 6 steklenic K 5.— ali 8 dvojne steklenice K 4.50 franko in poplno brez vsakih stroškov. 2745 6-1a

Kuharica

ki je bila več let v župnišču, želi zopet stopiti v enako službo. Več se izve pri upravnistvu „Slovenčevem“.

919 3-1

Vsaki dan sveže prekajene, okusne mesnine

Velikonočne šunke s kožo, kg K 2.30
Velike gorenj. klobase, komad — 44
Velike pristne kranjske klobase — 40
Krakovska letna salama, kg 2.40

Razpošilja od 5 kg naprej vse proti povzetju z jamstvom za fino blago,

863 5-1 **A. NOVAK**
Ljubljana, Kolizej.

Za sport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles prejem koles za emaliranje, poniklanje ter popravila: solidno in ceno.

Karol Čamernik
Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5 3-1

priporoča odjemalcem na debelo klobuke po 12, 18, 24 K tucat in višje slamnike po 7 K tucat in višje.

Velika izbira velour klobukov v različnih barvah po nizkih cenah.

970 1-1

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobost. št. 11. sred. stvo

Seydlin Izdelovatelj O. Seydl

Ljubljana, Špital.-Stritar. ul. 7

SOBA

za enega gospoda se odda. Izve se do 15. apr. na Francovem nabrežju številka 7, pritličje.

940 3-1

A. LUKIČ

Pred škofijo šte. 19 720 4-1

Krasno

pomladansko zalogo modnega blaga za gospode in dame

„ priporoča „

Engelbert Škušek

Ljubljana, Mestni trg 19

Največja zaloga oblek za gospode in dečke.

Izborni izdelki, po nizkih in stalnih cenah.

Velika izber blaga za izdelovanje civilnih kakor tudi vseh uniformskih oblačil po meri.

A. Hunc Ljubljana, Dvorni trg 3.
Podružnica: Novo mesto.

422 100-1

Prodaja iz konkurza.

V konkurz **Avgusta Benigarja** spadajoče zaloge, obstoječe iz čaja, žganja, likerjev in drugih spirituoznih pijač se prične danes v lokalu v **Selenburgovih ulicah št. 3** nadrobna razprodaja po znižanih cenah.

Proda se tudi inventar.

Dr. Fran Tominšek, konkurzni upravitelj.

970 1-1

H. Volk, kemična pralnica

Šoštanj, Štajersko

se priporoča za snajenje vsake vrstnih oblek itd. Cene primerne nizke. Delo solidno in se tekom tedna izvrši.

Sprejemalnica za Ljubljano pri I. Magdžiču, krojaču, Miklošičeva cesta 10. 680 30-1

Prodajalka

pridna in poštena, se takoj sprejme v modno trgovino v Ljubljani. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod „Poštena“ do 10. marca 1909. 916 5-1

Priporoča svojo veliko, popolnoma svežo najmodernejšo konfekcijo oblek za gospode, dame, dečke, deklice in otroke po najnižjih cenah. — Postrežba solidna.

6 mašnih pesmi za mešan zbor zložil Josip Sacherl, organist v Ribnici. V natis dovolil kn.-šk. ordinarijat v Ljubljani dne 9. decembra 1908. šte. 5431. — Partitura K 1.—. 859 8-1

Velikonočne pesmi (Riharjevi in drugi napevi). Drugi natis, partitura K 1.—.

25 Marijinih pesmi (Riharjevi in drugi napevi), za mešan in moški zbor. Partitura K 2.—, glasovi á 30 v. Naroči se lahko po nakaznici pri skladatelju, poštnine prosto in na vsakih 10 izvodov en izvod brezplačno. Dobi se tudi v Kat. Bukvarni.

Prodaja iz konkurza.

V konkurz **Avgusta Benigarja** spadajoče zaloge, obstoječe iz čaja, žganja, likerjev in drugih spirituoznih pijač se prične danes v lokalu v **Selenburgovih ulicah št. 3** nadrobna razprodaja po znižanih cenah.

Proda se tudi inventar.

Dr. Fran Tominšek, konkurzni upravitelj.

970 1-1

Podružnice
Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -
K 300.000.

Podružnice
Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -
K 300.000.